

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 december 2016

1522/2016

Lag

om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Tillämpningsområde

1 §

Personkrets

Denna lag tillämpas på

1) personer som står i anställningsförhållande enligt lagen om militär krishantering (211/2006) eller lagen om civilpersonals deltagande i krishantering (1287/2004),

2) personer som deltar i utbildning och övningar enligt lagen om militär krishantering eller utbildning enligt lagen om civilpersonals deltagande i krishantering,

3) innehavare av en militär tjänst inom gränsbevakningsväsendet som deltar i verksamhet som bedrivs av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser i egenskap av nationell expert, medlem i en europeisk gränskontrollenhet eller i övrigt som utsänd gränsbevakare hos den byrån.

Med *tjänstgöring* avses deltagande i krishantering, utbildning och övningar enligt de lagar som nämns i 1 mom. 1 och 2 punkten och i sådan verksamhet som avses i 3 punkten.

2 kap.

Skadefall som ersätts

2 §

Skadefall som ersätts

Som *skadefall* enligt denna lag ersätts olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom på det sätt som föreskrivs nedan.

3 §

Bedömning av medicinskt orsakssamband

Ersättning för skadefall förutsätter att det finns ett sannolikt medicinskt orsakssamband mellan skadefallet och skadan eller sjukdomen, om inte något annat föreskrivs nedan. Vid bedömningen av det medicinska orsakssambandet beaktas särskilt medicinska fynd och observationer, sättet på vilket skadan uppkom, särskilda förhållanden under tjänstgöringen samt tidigare skador och sjukdomar.

4 §

Olycksfall

Olycksfall ersätts med stöd av denna lag om det har inträffat under tjänstgöring.

Med *olycksfall* avses en plötslig, oförutsedd händelse som orsakas av en yttre faktor och leder till en skada eller sjukdom.

5 §

Lyte, skada eller sjukdom som förvärras till följd av olycksfall

Som en följd av olycksfall ersätts också förvärrande av andra lyten, skador eller sjukdomar än de som ska ersättas enligt denna lag. Ersättningen ska motsvara den orsaksandel som olycksfallet har haft i förvärrandet. Faktorer som beaktas vid bedömningen av orsaksandelen är mekanismen för hur olycksfallet inträffade, hur hög traumaenergin var, vilket tidsmässigt samband som rått mellan olycksfallet och det förvärrade tillståndet samt inverkan av tidigare lyte, skada, sjukdom eller vävnadsskada.

Ersättning för förvärrande betalas för högst sex månader räknat från det att olycksfallet inträffade eller från det att tjänstgöringen upphörde, såvida inte återhämtningen uppenbarligen har fördröjts huvudsakligen av orsaker som har samband med behandlingen av skadan eller sjukdomen.

6 §

Tjänstgöringsrelaterad sjukdom

Med *tjänstgöringsrelaterad* sjukdom avses följande skador eller sjukdomar som uppstått under tjänstgöring:

- 1) yrkessjukdom enligt 26—30 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015),
- 2) skada eller sjukdom som avses i 18 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,
- 3) plötslig ömhet i muskel eller sena som har uppkommit utan olycksfall vid utförande av en enskild påfrestande rörelse,
- 4) annan skada eller sjukdom som sannolikt har uppstått som en följd av tjänstgöring,
- 5) förvärrande av andra lyten, skador eller sjukdomar än de som ska ersättas enligt denna lag, om lytet, skadan eller sjukdomen sannolikt förvärrats följd av tjänstgöring.

För sådan ömhet i muskel eller sena som avses i 1 mom. 3 punkten betalas ersättning tills ömheten gått över, dock högst för sex veckor från det att ömheten uppstod. Ersättning betalas inte om ömheten beror på en tidigare skada eller sjukdom eller på en sådan vävnadsskada som kan uppstå endast till följd av ett olycksfall.

För sådant förvärrande av sjukdom eller skada som avses i 1 mom. 5 punkten betalas ersättning för högst sex månader räknat från det att tjänstgöringen upphörde, såvida inte återhämtningen uppenbarligen har fördröjts huvudsakligen av orsaker som har samband med behandlingen av skadan eller sjukdomen.

1522/2016

7 §

Psykisk chockreaktion

Som en följd av olycksfall eller som en tjänstgöringsrelaterad sjukdom i enlighet med 6 § 1 mom. 4 punkten ersätts psykisk chockreaktion, varmed avses

1) akut stressreaktion till följd av en händelse som orsakar exceptionellt stor fysisk eller psykisk påfrestning och som är förknippad med allvarlig förlust eller risk för förlust av säkerhet eller fysisk integritet,

2) posttraumatiskt stressyndrom till följd av en sådan påfrestande, exceptionellt hotfull eller katastrofal händelse som sannolikt skulle väcka kraftig ångest hos nästan vem som helst,

3) sådan personlighetsförändring till följd av katastrofupplevelse som utvecklas som en långvarig eller bestående reaktion på en händelse som framkallar exceptionellt kraftig psykisk påfrestning.

Ersättning för posttraumatiskt stressyndrom och personlighetsförändring till följd av katastrofupplevelse förutsätter att den skadade har varit direkt delaktig i en sådan händelse som avses i 1 mom. och att den skadade har konstaterats lida av symptom som passar in på posttraumatiskt stressyndrom inom sex månader från det att händelsen inträffat eller tjänstgöringen upphört.

3 kap.

Förmåner

8 §

Förmåner enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

Ersättning på grund av skadefall betalas med iakttagande av bestämmelserna i avdelning III i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, om inte annat föreskrivs i denna lag.

Dagpenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar betalas till minst det belopp som avses i 58 § 1 och 2 mom. i den lagen även efter där angivna 28 dagar under hela den tid om berättigar till dagpenning, dock högst fram till den dag då anställningsförhållandet enligt 1 § i denna lag var avsett att upphöra.

Minimibeloppet av den årsarbetsinkomst som används som grund för olycksfallspension och familjepension är minimiårsarbetsinkomsten enligt 79 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, multiplicerat med tre.

9 §

Tilläggsersättning för bestående men

För bestående allmänt men som en i 1 § 1 mom. 1 och 3 punkten avsedd person drabbats av till följd av en skada eller sjukdom som orsakats av ett skadefall betalas det tilläggsersättning. Menets omfattning bestäms i enlighet med 83—85 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. För bestående men enligt invaliditetsklass 20 betalas som en engångsersättning 210 000 euro och för partiellt bestående men som en engångsersättning så många tjugonedelar av detta ersättningsbelopp som invaliditetsklassen utvisar.

Om invaliditetsklassen stiger med minst en klass på grund av att skadan eller sjukdomen förvärrats, ändras tilläggsersättningsbeloppet så att det motsvarar ändringen av invaliditetsklassen.

10 §

Tilläggsersättning som betalas med anledning av dödsfall

Om en i 1 § 1 mom. 1 och 3 punkten avsedd person som skadats har avlidit inom tre år från skadefallet till följd av en skada eller sjukdom som ersatts med stöd av denna lag, betalas det tilläggsersättning till den skadades förmånstagare. Tilläggsersättningsbeloppet är 200 000 euro, och det betalas till den som är förmånstagare enligt ett förmånstagarförordnande. Förmånstagarförordnandet och ändringar i det ska anmälas skriftligt till Statskontoret.

Om den förordnade förmånstagaren dör innan ett skadefall som ska ersättas enligt denna paragraf inträffar, iakttas bestämmelserna i 49 § i lagen om försäkringsavtal (543/1994). Om ingen förmånstagare har förordnats, och vid tolkning av förmånstagarförordnandet i övrigt, iakttas 50 § i lagen om försäkringsavtal.

Dessutom betalas en tilläggsersättning som uppgår till 20 procent av det i 1 mom. föreskrivna ersättningsbeloppet till vart och ett av förmånslåtarens barn som inte fyllt 18 år. Som förmånslåtarens barn betraktas även makens barn, om maken är deras vårdnadshavare, samt barn som fötts utom äktenskapet och som förmånslåtarens är underhållsskyldig gentemot enligt avtal eller domstolsbeslut.

11 §

Psykiskt stöd och psykisk vård

En person som deltagit i tjänstgöring har rätt till ersättning för kostnader för psykiskt stöd eller psykisk vård i form av rehabilitering. Behovet av stöd eller vård ska stå i sannolikt orsakssamband till tjänstgöringen eller uppdraget. Kostnaderna för psykiskt stöd eller psykisk vård ersätts under högst ett år från det att stödbehovet yppat sig. Statskontoret bestämmer vilken vårdplats som ska bedöma stödbehovet.

Resor som företagits för att få psykiskt stöd och psykisk vård ersätts med iakttagande av 50 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

12 §

Förhållandet till ersättning enligt annan lag

På förmåner som beviljas med stöd av denna lag tillämpas vad som någon annanstans i lag föreskrivs om förmåner enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Härvid tillämpas dock inte vad som i 36 § i trafikförsäkringslagen (460/2016) föreskrivs om beaktande av ersättning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar då en personskada ersätts med stöd av trafikförsäkringen.

13 §

Betalning av ersättning

Ersättning enligt denna lag till en person som deltar i krishantering betalas för tiden efter avslutad tjänstgöring, såvida det inte finns någon särskild orsak att ersätta sjukvårdskostnader även under tjänstgöringen.

Menersättning kan betalas när ett men enligt 83 § 2 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar måste betraktas som bestående.

1522/2016

4 kap.

Verkställighet och ändringssökande

14 §

Behörig försäkringsanstalt

Behörig försäkringsanstalt i ersättningsärenden som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag är Statskontoret.

15 §

Anmälan om skadefall

Den som drabbats av ett skadefall ska utan dröjsmål göra en anmälan om saken till en företrädare för den nationella enhet som han eller hon tjänstgör inom.

En företrädare för den statliga arbetsgivaren ska anmäla skadefallet till Statskontoret utan dröjsmål innan tjänstgöringen upphör, om skadefallet sannolikt orsakar ett behov av sjukvård eller rehabilitering, bestående men eller nedsatt arbetsförmåga efter avslutad tjänstgöring.

16 §

Tillämpning av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

På ärenden enligt denna lag tillämpas, om inget annat föreskrivs i denna lag, vad som i avdelning IV i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om verkställandet av förmåner. Vidare tillämpas vad som i avdelning IX i den lagen föreskrivs om utlämnande, erhållande och hemlighållande av uppgifter, avgiftsfrihet för uppgifter, ersättning som ska betalas för uppgifter om hälsotillstånd, justering av penningbelopp och ersättningar med arbetspensionsindex och lönekoeficient, avrundning av belopp, regressrätt för försäkringsanstalten, rätt för försäkringsanstalten att få tillbaka fullkostnadsavgiften av en trafikförsäkringsanstalt, jäv, skyldighet att bevara handlingar samt överförings- och utmättningsförbud.

17 §

Sökande av ändring, omprövning, undanröjande av beslut och återkrav

Vad som i avdelning VIII i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om sökande av ändring, omprövning, undanröjande av beslut och återkrav tillämpas även på ärenden enligt denna lag.

5 kap.

Särskilda bestämmelser och ikraftträdande

18 §

Justering och avrundning av penningbelopp

De penningbelopp som nämns i 9 § 1 mom. och 10 § 1 mom. justeras årligen med den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Det justerade penningbeloppet avrundas till närmaste hela tiotusental euro.

1522/2016

19 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

På olycksfall som inträffat och tjänstgöringsrelaterade sjukdomar som konstaterats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 29 december 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila